

امکان‌سنجی همگرایی اقتصادی در منطقه‌ی خلیج فارس در آینده پیش‌رو و الزامات تحقق آن (ارائه مدل همگرایی شبکه‌ای به جای مدل سلسله‌مراتبی)^۱

همت ایمانی

دانشجوی دکتری روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران Hemmat.Imani@gmail.com

چکیده

تمرکز این پژوهش بر امکان‌سنجی همگرایی اقتصادی در منطقه‌ی خلیج فارس (شامل ایران، عربستان سعودی، عراق، قطر، امارات متحده عربی، عمان، کویت و بحرین) و الزامات دستیابی به آن است. در این پژوهش همگرایی اقتصادی به‌عنوان فرایندی مدنظر است که، هدف آن دستیابی به صلح، امنیت و توسعه‌ی پایدار در منطقه است. براین اساس، سؤالی که در این پژوهش مطرح می‌شود آن است که باهدف دستیابی به صلح، امنیت و توسعه‌ی پایدار، کشورهای حوزه‌ی خلیج فارس چگونه می‌توانند به همگرایی اقتصادی در منطقه دست یابند؟ در پاسخ این سؤال، فرضیه پژوهش این است که؛ کشورهای منطقه‌ی خلیج فارس در راستای دستیابی به صلح، امنیت و توسعه‌ی پایدار، ضمن تکیه بر ترکیبی از ظرفیت‌های گوناگون اقتصادی، سیاسی، امنیتی و دینی- فرهنگی و غلبه بر عوامل واگرایان، باید الزامات رفتاری رسیدن به همگرایی اقتصادی را در تصمیم‌گیری‌های کلان ملی و هم‌چنین رویکرد سیاست خارجی خود، در پیش بگیرند. روش تحقیق این پژوهش برحسب نیاز، ترکیبی از روش کیفی مبتنی بر اسناد کتابخانه‌ای و روش کمی و آماری است. درنهایت این پژوهش مدل جامع شبکه‌ای برای دستیابی به صلح، امنیت و توسعه‌ی پایدار، از طریق همگرایی اقتصادی در خلیج فارس ارائه می‌دهد؛ که در آن ضمن رد نگاه سلسله‌مراتبی در اولویت‌بندی شاخص‌ها، بهره‌برداری هم‌زمان از مؤلفه‌های مختلف اقتصادی، سیاسی، امنیتی و دینی- فرهنگی در دستیابی به همگرایی اقتصادی را پیشنهاد می‌کند.

واژه‌های کلیدی: چالش‌ها، ظرفیت‌ها، الزامات، همگرایی اقتصادی، مدل شبکه‌ای، توسعه

تاریخ دریافت: ۹۸/۱۰/۰۶ تاریخ بازبینی: ۹۸/۱۱/۲۹ تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۲/۰۷

فصلنامه سازمان‌های بین‌المللی، سال ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۹، صص ۹۳-۱۳۵